

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Masarykova základní škola Hradec Králové – Plotiště,
P. Jilemnického 420**

Adresa: P. Jilemnického 420, 503 01 Hradec Králové

Identifikátor školy: 600 088 855

Termín konání inspekce: 3. až 6. listopad 2003

Čj.:	i3-1048/03-5073
Signatura:	oi1cx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným dokumentům, ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti na prvním stupni a ve vybraných předmětech a skupinách předmětů na druhém stupni vzhledem ke schváleným dokumentům, v době inspekční činnosti
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech a skupinách předmětů vzhledem ke schváleným dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Masarykova základní škola Hradec Králové – Plotiště, P. Jilemnického 420 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Město Hradec Králové, se sídlem Ulrichovo náměstí 810, 502 10 Hradec Králové.

Je to úplná základní škola, která poskytuje vzdělání žákům 1. až 9. ročníku. V letošním školním roce nastoupilo do devíti tříd celkem 165 žáků. Všichni jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Sídlí ve třech budovách. Kromě hlavní školní budovy JIH má odloučená pracoviště v budově SEVER v ulici P. Jilemnického 160 a v budově na adrese Hradec Králové – Plácky, Pobřežní 230.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve školním roce 2003/2004 působí v základní škole čtrnáct učitelů. Všichni tito pedagogové, kromě jedné dosud studující, mají vysokoškolské vzdělání zaměřené na učitelství pro první, nebo druhý stupeň základní školy. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti rovněž plní ředitelka školy a její zástupkyně. Výchovný poradce školy splňuje pouze jednu z podmínek pro výkon funkce - vzdělání pro učitele základní školy, nespĺňuje však požadavky na délku praxe a požadavek absolvování kvalifikačního studia výchovného poradenství.

Ředitelka školy při sestavování učebního plánu usiluje o zabezpečení maximální aprobovanosti výuky, což se jí daří, z organizačních důvodů však učí jedna vyučující druhého stupně v 5. ročníku na prvním stupni. Má přiděleny předměty tak, aby vyučovala předmět obsahově podobný své aprobaci (dějepis – vlastivěda), a předmět, který ji zajímá (výtvarná výchova). Nekvalifikovaná učitelka prvního stupně, která učí naukové předměty v 3. – 5. ročníku absolvovala vyšší odborné vzdělání se zaměřením na sociální práce, studuje učitelství pro první stupeň základní školy.

K 1. lednu 2003 zpracovala ředitelka školy nové organizační schéma školy, protože k tomuto datu ke stávajícímu právnímu subjektu základní školy, školní družiny a dvou školních jídelen byly přičleněny tři mateřské školy a jedna jídelna mateřské školy. Toto schéma bylo 29. srpna 2003 doplněno o kompetence zaměstnanců ve školním roce 2003/2004. Zástupkyně ředitelky školy, která je zaměstnána na poloviční úvazek (zastupuje za pracovníci na mateřské dovolené), nemá stanovenou míru přímé vyučovací povinnosti a to je v rozporu s vládním nařízením.

Organizační a provozní řád na školní rok 2003-2004 je vypracován pro základní školu, dále jsou zpracovávány dílčí materiály jednotlivých součástí a pracovišť. Ředitelka školy materiály vyhodnocuje, problémy jednotlivých pracovišť monitoruje a po roční zkušenosti s řízením organizace vytvoří sjednocující organizační řád pro všechny součásti a subjekty.

V dokumentu Organizační a personální zabezpečení pro školní rok 2003-2004 jsou v první části uvedeny údaje o základní škole, dále zajištění výchovně vzdělávacího procesu, personální obsazení a další údaje administrativního a správního charakteru. Práva, povinnosti a odpovědnost pracovníků jsou specifikovány v pracovních náplních jednotlivých pracovníků školy, v nich jsou rovněž stanoveny všechny kompetence.

Vnitřní informační systém je zajištěn předáváním informací na poradách vedení školy, na provozních poradách a na pravidelných jednáních pedagogické rady. Učitelé jsou informováni osobně, na nástěnkách ve sborovnách v obou budovách základní školy jsou zveřejňovány měsíční plány práce a další aktuální zprávy. Metodické orgány školy jsou ustanoveny. V základní škole na prvním stupni pracuje metodické sdružení učitelů prvního stupně, na druhém stupni jedna předmětové komise. Učitelé se zabývají problematikou výchovně-vzdělávacího procesu a vzájemně si předávají informace ze vzdělávacích akcí.

Ředitelka školy je zkušená vedoucí pracovníce a společně se svou zástupkyní vytvořily funkční systém vedení zaměstnanců. Začínajícím pedagogům jsou určeni uvádějící učitelé, dále se mohou kdykoli obrátit také na vedení školy či ostatní kolegy. V oblasti pedagogické spolupracuje ředitelka školy se zástupkyněmi ředitele pro mateřské školy, s kolegiem školy, s pedagogickou radou, s metodickými orgány, není opomíjen ani osobní kontakt se zaměstnanci. V oblasti provozních pracovníků základní školy zajišťuje řízení a kontrolu ředitelka školy sama.

Obě členky vedení základní školy provádějí pravidelnou a plánovanou kontrolní činnost. Plán kontrol je zpracován na celý školní rok, jsou v něm uvedeny sledované oblasti specifikované po čtvrtletích, které důsledně mapují výchovně vzdělávací činnost školy i zajištění provozu. Pro hospitační činnost mají stanoveny oblasti a jevy, na něž se zaměřují. Záznamy z hospitací jsou vedeny přehledně na předtištěných tiskopisech, je prováděna rozborová činnost a jsou vyvozovány objektivně stanovené závěry.

Jsou využívány prvky školní demokracie, je vytvořen školní parlament, žáci jsou zapojeni a mohou ovlivňovat chod a program školy. Výsledky zjišťované kontrolami a hospitacemi vedení školy hodnotí a poznatky využívá při organizování, řízení a plánování práce. Všem těmto oblastem se řídicí pracovníci věnují velmi odpovědně, o čemž svědčí obsah i forma zpracování dokumentace školy (plány, řády, pokyny). Opatření jsou přijímána bezodkladně, se závěry jsou zaměstnanci seznamováni osobně, se zobecněnými závěry při provozních poradách či při jednáních pedagogické rady.

Vedení školy se zabývá plánováním v oblasti lidských zdrojů, ředitelka školy si vypisuje výběrová řízení, ověřuje si práci nových adeptů pedagogických profesí. V posledních letech byl pedagogický sbor základní školy značně obměněn, byli přijatí mladí učitelé. Ještě před zápisem do prvních tříd ředitelka školy monitoruje počet budoucích žáků, spolupracuje v této oblasti s mateřskými školami, aby se v předstihu řešilo personální zajištění výuky. Pro případ nenadálého zastupování je vytvořen seznam učitelů – důchodců či studentů.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. V současné době si jedna učitelka zvyšuje kvalifikaci a dvě další rozšiřují aprobaci studiem na vysoké škole. Studium informační gramotnosti je organizováno pro začátečníky i pokročilé ve dvou školících střediscích, dále všichni pracovníci absolvují zdravotní školení první pomoci. Učitelé se mohou účastnit vzdělávacích akcí podle vlastního zájmu i potřeb školy.

Hodnocením práce zaměstnanců se vedení školy zabývá pravidelně, např. při přiznávání osobních příplatků a odměn (pro obojí jsou zpracována kritéria), při analýzách kontrolní činnosti či dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, při plánování a při zpracovávání výroční zprávy. Sebehodnocení provádějí jednotliví učitelé v rámci pohospitačních rozhovorů a dále každé čtvrtletí hodnotí písemně svoji pedagogickou práci. Ředitelka školy využívá podklady k zefektivnění řízení.

Nad profesionálním růstem pedagogů se vedení školy zamýšlí, vytváří podmínky pro další studium a vzdělávání svých zaměstnanců, jmenuje uvádějící učitele, metodická či publikační činnost je jedním z kritérií při přidělování nenárokových složek platu.

Personální podmínky jsou v oblasti odbornosti učitelů, organizace činnosti základní školy, systému vedení zaměstnanců, jejich hodnocení a sebehodnocení hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Třídy pro žáky prvního stupně jsou umístěny ve dvou budovách. Třídy 1. - 4. ročníku jsou v prvním patře budovy SEVER, třída 5. ročníku je v budově JIH. Všechny učebny využívané k výuce v 1. - 5. ročníku vyhovují počtu žáků, jsou prostorné, světlé. Žákovský nábytek je nový a je zastoupen ve dvojí velikosti. Kmenové učebny působí podnětně, výzdobu tvoří nástěnky, květiny, výrobky a výtvarné práce žáků a názorné a tabelární pomůcky. Třídy jsou vybaveny relaxačními koberci. Z didaktické techniky jsou zastoupeny především radiomagnetofony. Vyučující mají k dispozici kopírku, odborný tisk, metodické příručky pro první stupeň, encyklopedie. Používají i své materiály a svépomocí zhotovené pomůcky. Žáci mají k dispozici ucelené řady učebnic, dostatek sešitů a pracovních doplňkových listů (soubory mimočítankové četby ze žákovské knihovny, doplňkové učebnice např. pro vlastivědu, sbírky úloh z matematiky, českého jazyka). Kabinet prvního stupně je přehledně uspořádán s dostatečným množstvím pomůcek. Tělocvična je vybavena potřebným náradím a náčiním, je obložena dřevem, v oknech jsou umístěny sítě, na topení jsou kryty.

Třídy druhého stupně se nacházejí v budově JIH. Všechny jsou dostatečně prostorné, světlé, jen s výjimkou učebny 8. ročníku, která je zároveň učebnou anglického jazyka. Ta je úzká, působí stísněně, ale pro daný počet žáků (16) ještě vyhovující. Učebna 7. ročníku je zároveň odbornou učebnou přírodopisu a učebna 9. ročníku je učebnou výtvarné výchovy (vybavena je čtyřmi skříněmi, vestavěnou skříní, zpětným projektorem, jedním umyvadlem). Nový nábytek je ve třídě 7. a 9. ročníku. Okna všech učeben jsou opatřena závěsy.

Používané učebnice ve všech sledovaných předmětech na druhém stupni školy jsou moderní (chybí jen učebnice výtvarné výchovy), ve škole je mnoho starších materiálů a pomůcek. Pro výuku českého jazyka chybí jen doplňující texty, CD na literární výchovu. Dostatečný počet a sortiment pomůcek (dvojměrné, trojměrné modely, folie, nástěnné obrazy, výukový softwar pro 6. – 9. ročník) je k dispozici pro výuku matematiky. Pro výtvarnou výchovu mají učitelé jen několik odborných knih, nástěnné tabule (stavební slohy, nauka o barvě) a základní výtvarné pomůcky. Videokazety, obrázkový materiál i většinu pomůcek si opatřují sami. Výtvarný materiál a potřeby jsou zakupovány z vybraných peněz (čtvrtky, pastely, tuš). Odborná učebna hudební výchovy je samostatná. Je v ní klavír, přehrávač hudebních nosičů (kazety, CD), tabule s notovou osnovou a nástěnná tabule, xylofon, bicí nástroje, klávesový nástroj. Kabinety pro sledované předměty nejsou, převážnou většinu všech materiálů mají učitelé u sebe, ve skříních na chodbě a ve třídách. Z didaktické techniky mohou vyučující použít starší zpětné projektory, radiomagnetofony, dva televizory, videorekordéry. V počítačové učebně je 8 počítačů (pro český jazyk a matematiku je k dispozici množství

výukových programů). Vybavení školy didaktickou technikou je postačující a umožňuje uplatňování názornosti ve výuce.

Vedení školy pravidelně a systematicky sleduje účelnost využívání materiálně-technického vybavení a jeho stav (dokumentováno písemnými výstupy). V materiální oblasti jsou pro letošní školní rok plánovány např. oprava vnějších oken, rozvod elektřiny, plynu, vody v učebně chemie v budově JIH, instalace dvojdřezu v učebně výtvarné výchovy, rozšíření odpočinkového koutu na chodbě, umístění počítače do kabinetu výchovného poradce. V budově SEVER se plánuje oprava příjezdové cesty, úprava a zpevnění dvora, rekonstrukce rozvodu vytápění v přízemí. Tělocvičny na obou budovách jsou využívány veřejností (stolní tenis, aerobic, nohejbal, volejbal). Smlouvy s jednotlivými subjekty jsou řádně uzavřeny.

Úroveň materiálně-technických podmínek prvního stupně a vybraných předmětů druhého stupně základní školy je celkově hodnocena stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka všech žáků základní školy probíhá podle platných učebních dokumentů. Pro integrované žáky má škola zpracované individuální plány, s kterými jsou seznámeni rodiče těchto žáků.

Učební plán školy pro letošní školní rok je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Kontrolou rozvrhů hodin, třídních knih a tematických plánů vyučujících bylo zjištěno průběžné plnění učebních osnov ve všech sledovaných předmětech.

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, pečlivě a zodpovědně, průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Při jejím vyplňování se výjimečně vyskytují drobné formální nedostatky.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Vedení školy kontroluje plnění učebních osnov několika způsoby. Je sledováno obsahové a časové plnění tematických plánů vyučujících při hospitacích a při změně vyučujícího. Vedení školy získává přehled kontrolou práce metodických orgánů. V hlavních předmětech jsou zdrojem pro zjišťování kvality výuky rozborů čtvrtletních písemných prací. Na konci každého klasifikačního období předávají třídní učitelé celkové hodnocení třídy. Opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou projednány při jednání pedagogické rady.

Kontrola naplňování učebních osnov je plánovitá a účinná.

V rozvrhu hodin učitelů a žáků pro školní rok 2003/2004 bylo zjištěno, že je sestaven v souladu s příslušným právním předpisem a s ohledem na psychohygienu.

Vnitřní řád školy obsahuje všechny předepsané náležitosti, včetně práv žáků.

Informační systém vzhledem k žákům preferuje formu osobního jednání třídních učitelů. Dále využívá nástěnek ve třídách a na chodbách a pravidelná páteční hlášení školního rozhlasu. Osvědčuje se neformální práce žakovského parlamentu, ve kterém má každá třída své dva zástupce. Na odloučené pracoviště jsou předávány vzkazy telefonicky či osobně.

Rodiče jsou průběžně informováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím notýsků a žakovských knížek. Čtyřikrát ročně jsou třídní schůzky SRPŠ, v případě potřeby jsou rodiče zváni k návštěvě školy písemně. Na tematicky zaměřených nástěnkách jsou rodiče informováni o akcích školy (Přijďte pobejt), žáci se prezentují svými literárními pracemi, pracemi z hodin výtvarné výchovy a praktických činností.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je kvalitní a plně funkční.

Výchovný poradce absolvoval několik kurzů k této problematice v Pedagogickém centru Hradec Králové. Pracuje podle plánu sestaveného pro letošní školní rok. V oblasti reedukace spolupracuje s rodiči žáků a s dyslektickými asistentkami. Náprava pro žáky s poruchami učení je prováděna v odpoledních hodinách ve skupinkách po třech žácích. V letošním školním roce je evidováno celkem 19 žáků s vývojovými poruchami učení.

Profesní poradenství pro vycházející žáky je součástí výuky předmětů rodinná výchova, občanská výchova a praktické činnosti. Výchovný poradce organizuje v rámci třídních schůzek besedy se zaměstnancem SVP Domino a zástupci středních škol regionu.

S vycházejícími žáky navštěvuje Informační a poradenské středisko Úřadu práce Hradec Králové a v listopadu každoročně prezentační výstavu středních škol Hradci Králové. Té se většinou zúčastňují následně s žáky i jejich rodiče.

Další informace se rodiče dozvídají z brožury Přehled studijních a učebních oborů, vydávané Úřadem práce Hradec Králové.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů na 1. stupni základní školy

K posouzení úrovně výchovně-vzdělávací činnosti byly uskutečněny hospitace ve všech pěti třídách prvního stupně umístěných ve dvou budovách základní školy. Sledováno bylo vyučování českého jazyka, anglického jazyka, matematiky, prvouky, vlastivědy, hudební, tělesné a výtvarné výchovy.

Učitelky se v době konání inspekce na vyučování pečlivě připravovaly, používaly předem připravené pomůcky, zápisy učiva na tabuli byly přehledné a strukturované. Mají zpracované roční tematické plány, rozplánování po jednotlivých měsících vychází z používaných učebnic a je doplňováno další literaturou. Kontinuita učiva je zajištěna. Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá ve všech třídách předepsaným hodnotám. Proporcionalita mezi jednotlivými složkami českého jazyka (čtením a literární výchovou, slohovým výcvikem, psaním a složkou jazykovou, v matematice mezi učivem aritmetiky a geometrie) je dodržována. Kontrolou bylo zjištěno průběžné plnění učebních osnov. Příprava žáků na výuku byla vyžadována, žáci kromě povinných učebnic často obohacovali probírané učivo o ukázky z encyklopedií či dalších přinesených materiálů. Někteří z nich měli problémy se zapomínáním pomůcek, většinou učebnic či sešitů.

Ve třídách prvního stupně učí ve sledovaných předmětech osm učitelek. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto stupni školy splňuje šest učitelek, jedna má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku předmětů na druhém stupni a jedna vyučující s ukončeným vyšším odborným vzděláním studuje na vysoké škole učitelství pro první stupeň základní školy. Absence odborné a pedagogické způsobilosti dvou učitelek nikterak nesnižuje celkovou úroveň výuky. Učitelky vždy přihlížely při výběru metod a forem práce ke specifickým potřebám žáků mladšího školního věku.

Učebny 1. – 4. ročníku umístěné na odloučeném pracovišti jsou prostorné, rovněž tak kmenová učebna pátého ročníku v hlavní budově. Jsou zde většinou položeny relaxační koberce, všude názorné učební pomůcky a nástěnné přehledy učiva, hudební nástroje i audiovizuální pomůcky, které byly při výuce funkčně využívány. Estetická úroveň učeben je velmi pěkná, rovněž tak další prostory školy, které působí útulným dojmem. Sociální zařízení je nově zrekonstruováno. Žákovský nábytek vyhovuje tělesným proporcím umístěných žáků.

Vyučovací hodiny byly specifikovány podle charakteru jednotlivých předmětů, probíraného učiva, znalostí, manuálních dovedností žáků i materiálních a prostorových možností školy.

V začátcích vyučovacích hodin učitelky zpravidla seznámily žáky s programem hodin, zařadily vstupní motivaci. V průběhu výuky motivovaly žáky pochvalami, oceněním práce, či povzbuzením. Ve většině vyučovacích hodin byli žáci aktivní, zapojovali se do činností, učivo zvládali velmi dobře.

Kvalita výuky v hospitovaných hodinách byla velmi vyrovnaná, svědčí to o sehraném týmu pedagogických pracovníků a propracovaném výchovně vzdělávacím programu školy, který je průběžně kontrolován. Sledované vyučovací hodiny měly promyšlenou strukturu, stanovené úkoly a cíle byly reálné a odpovídaly aktuálnímu složení tříd. V závěru vyučovacích jednotek bylo prováděno celkové shrnutí a zopakování probraného učiva, práce žáků i jejich chování byly většinou na dobré úrovni.

V naukových předmětech byl uplatňován nejenom frontální způsob výuky s využitím výkladu i řízeného rozhovoru učitelů se žáky, ale často byla zařazována skupinová práce žáků. Při opakování i vyvození nového učiva bylo pracováno s učebnicemi, pracovními sešity či nakopírovanými materiály. Využívány byly besedy o knihách, žáci byli vedeni k uvádění praktických řešení ze života rodiny či společnosti, učivo bylo aktualizováno a využívaly se mezipředmětové vztahy. Samostatná práce žáků, diferencovaná podle jejich schopností a předpokladů, byla rovněž zařazována v případě potřeby. Důsledně byly využívány názorné pomůcky, většinou dvojrozměrné, v menší míře i audiovizuální technika. Ve sledované výuce anglického jazyka byla patrná snaha o komunikativní způsob výuky, učitelka využívala hravých, zajímavých forem práce, žáci se nebáli mluvit v cizím jazyce, tvořit jednoduché věty a mikrodialogy.

Ve všech sledovaných předmětech s výchovným zaměřením převažovaly praktické činnosti nad teorií. V hudební výchově byla se uplatnila vedle zpěvu žáků i pohybová činnost, hlasová výchova, dechová a rytmická cvičení. Nedostatkem byla absence doprovodu na hudební nástroj při zpěvu žáků, využívány byly pouze nahrávky z magnetofonu. Zpěv žáků byl často zařazován jako relaxační forma v předmětech naukových nebo jako motivační prvek na úvod či závěr vyučování. Vyučování tělesné výchovy probíhalo v tělocvičně. Podle ročního období byla výuka zaměřena na míčové hry, cvičení obratnosti i síly. Byla používána správná povelová technika, dodrženy byly zásady bezpečnosti, zajištěna byla dostatečná pestrost výuky. Spolupráce i souhra všech zúčastněných probíhala většinou bez závad, žáci cvičili s chutí, jejich pohybová zdatnost byla velmi dobrá. Žáci zvládali základy florbalu, předvedená řízená hra byla emotivní s dodržováním pravidel. Výtvarná výchova je vyučována v kmenových učebnách, je možno však využívat i vybavení školní družiny na keramiku. Zařazené téma bylo kreativní, rozvíjelo dětskou představivost a prolínalo se s literární výchovou, žáci pracovali samostatně a se zaujetím, dovedli svoji práci zhodnotit společně s vyučujícími.

Pedagogové učivo prakticky aplikují a usnadňují tak pochopení i žákům méně nadaným. Všichni přistupují s různou mírou pochopení k žákům problémovým a se specifickými vývojovými poruchami učení. Vyučovací jednotky se vyznačovaly dynamičností, hodiny byly efektivní. Učitelky zařazovaly vhodně relaxační činnost ve vyučovacích jednotkách vzhledem k únavě žáků. Používané relaxační prvky dostatečně posilovaly pozornost žáků a pozitivně ovlivňovaly jejich vnímavost. Ve vyučování byly dodržovány psychohygienické zásady. Časové rozvržení jednotlivých předmětů v rámci dnů školního týdne odpovídá potřebám žáků mladšího školního věku.

Komunikace mezi učitelkami a žáky byla založena na vzájemné důvěře, komunikace žáků mezi sebou byla usměrňována a kultivována. Žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování, v převážné míře pracovali snaživě, projevovali pozitivní vztah k výuce. Verbální i neverbální projev učitelek byl přirozený a přátelský, ústní projev žáků vykazoval pouze mírné nedostatky, někteří žáci se vyjadřují neobratně.

Výkony žáků učitelky průběžně hodnotily, rovněž tak ověřovaly pochopení probíraného učiva. Při samostatné práci poskytovaly žákům v případě potřeby pomoc. Písemné projevy žáků jsou v českém jazyce a matematice pravidelně kontrolovány a opravovány, v ostatních předmětech jsou sešity namátkově podepisovány vyučujícími.

Při hodnocení v předmětech naukových i s výchovným zaměřením učitelky hodnocení zdůvodňovaly, objevovalo se i sebehodnocení žáků. Ústní klasifikační zkoušení bylo rovněž zařazováno. V notýscích a žákovských knížkách mají žáci dostatek známek z naukových i výchovných předmětů.

Učitelky vytvářejí důsledně pracovní návyky žáků (např. držení psacího náčiní, sklon sešitů, úpravu písemností, pracovního místa). Vedou žáky k dodržování zásad psychohygieny. Ve všech předmětech jsou cíleně budovány klíčové kompetence žáků, žáci jsou vedeni k systematické práci, je podporován zdravý životní styl a enviromentální výchova. Výchovný systém školy je propracovaný, žáci jsou vedeni k ohleduplnému chování i prosazování svých práv, učí se spolupracovat.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech v 1. - 5. ročníku jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk

Předmětu na druhém stupni školy vyučují dvě učitelky. Jejich bezprostřední příprava na výuku byla velmi pečlivá, svědomitá. Tematické plány jsou pro jednotlivé ročníky zpracovány. Výukové cíle byly na začátku sledovaných hodin jasně stanoveny. Učební osnovy předmětu jsou průběžně plněny.

Obě učitelky mají příslušnou aprobaci a splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka byla z hlediska věcné a odborné správnosti i aplikace učiva na velmi dobré úrovni.

Vyučovací hodiny (slohové, literární, jazyková) probíhaly v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Učební pomůcky učitelky hojně využívaly (kartičky na magnetické tabuli, kopírované materiály, knihy, pomocné texty). Žáci pracovali s učebnicemi, kopírovanými materiály, zařazena byla práce skupinová, ve dvojicích. Účelně byla ve všech hodinách využívána tabule (včetně magnetické) i didaktická technika (zpětný projektor).

V průběhu výuky byly respektovány základní psychohygienické zásady. U vyučovacích hodin převažovala klasická stavba s frontálním způsobem vedení výuky, často byly zařazovány aktivizující formy práce. Všechny sledované hodiny měly výrazně činnostní charakter. V literární hodině seděli žáci v polokruhu a byli učitelkou vyzýváni k sehrání připravené scénky, k vyprávění pohádek. Jednotlivé výkony žáků byly společně hodnoceny. V hodině kladla učitelka důraz nejen na percepční, čtenářské, ale zejména na intelektuální a vyjadřovací dovednosti a schopnosti žáků. V hodině slohového výcviku byly hodnoceny slohové práce žáků a provedena jejich analýza (opakované chyby, funkčnost vyjádření, přiměřenost, osobitost, obratnost). Výuka všech hospitovaných hodin byla řízena efektivně, pokyny učitelky byly srozumitelné, jednoznačné.

Povzbuzení a pochvala včetně prvků konstruktivní kritiky byly hlavními motivačními faktory ve většině vyučovacích situací. Ocenění žáků následovalo vždy po dokončení samostatné práce, správné odpovědi, apod. Ústní individuální zkoušení nebylo v hodinách realizováno. Vyučovací čas byl účelně využit.

Obě vyučující měly kultivovaný srozumitelný projev. V průběhu výuky se snažily vést žáky ke komunikaci a k vyjadřování vlastních názorů. Vzájemná důvěra mezi žáky a vyučujícími a pozitivní atmosféra panovaly ve všech hodinách.

Pro zjišťování výsledků výuky a hodnocení žáků je využíváno různých způsobů vhodných pro daný předmět.

Namátkově byly kontrolovány kontrolní slohové práce žáků, žákovské knížky, pracovní a domácí sešity. Slohové práce i sešity žáků učitelky pravidelně kontrolují a opravují. Průběžně zařazují do výuky kontrolní diktáty, pravopisná cvičení, jazykové rozbory, referáty a řečnická cvičení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou hodnoceny stupněm vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

V průběhu inspekce byly hospitovány hodiny matematiky ve všech ročnících druhého stupně. Pro letošní školní rok jsou předmětu v učebním plánu školy přiděleny ve všech ročnících čtyři hodiny týdně. Pro osmý ročník je v rámci volitelných předmětů zařazeno v jednohodinové dotaci cvičení z matematiky. Vyučující má dobře zpracované tematické plány, které zachovávají návaznost učiva a vycházejí z učebních osnov. V době inspekce byly učební osnovy matematiky plněny.

Vyučující, která výuku matematiky zajišťuje, splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na druhém stupni a má předmět ve své aprobaci. Sledované hodiny byly velmi pečlivě připravené, vedené byly věcně i odborně správně.

Výuka předmětu probíhá v jednotlivých třídách, samostatná odborná učebna matematiky ve škole není. Většina tříd je vybavena základním nábytkem, jejich velikost a estetický vzhled je přijatelný. Výjimku tvořila učebna, ve které probíhala hodina matematiky VIII. třídy (odborná učebna Aj) a která působila stíněným dojmem. Všichni žáci používali moderní učebnice, sbírky úloh a další příkladový materiál. Materiální podpora výuky matematiky byla na dobré úrovni.

Sledované hodiny byly přehledné, vyučující formy a metody práce střídala. Frontální výuku doplňovala samostatnou práci, zařadila práci ve dvojicích a práci s chybou. Při výkladu nového učiva zapojovala učitelka do vyvození zákonitostí žáky, dbala na přesnost matematických formulací.

Vstupní motivaci vyučující většinou nahrazovala stručným seznámením s cílem hodiny, nebo navázáním na učivo z minulé hodiny. Průběžné hodnocení a motivační pobídky žáky aktivizovalo, závěrečné shrnutí a hodnocení práce žáků nebylo zaznamenáno.

Vzájemná komunikace byla klidná, atmosféra hodin byla pracovní. Žáci dostávali možnost vyjádřit svůj názor, navrhnout alternativní řešení. Při hodnocení žáků vyučující respektovala schopnosti žáků, byla objektivní, volila pozitivní přístup.

Úroveň výuky matematiky je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech s esteticko-výchovným zaměřením

Hospitace byly uskutečněny ve čtyřech hodinách výtvarné výchovy a dvou hodinách hudební výchovy. V učebním plánu školy pro letošní školní rok je výtvarná výchova dotována v šestém a sedmém ročníku dvěma hodinami, v osmém a devátém ročníku jednou hodinou týdně. Hudební výchově je přidělena jedna hodina týdně v každém ročníku druhého stupně. Tím je učební plán školy pro tyto předměty v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. V rámci zájmových útvarů škola nabídla žákům k jejich dalšímu rozvoji v oblasti esteticko-výchovné kroužek keramiky, výtvarný kroužek a hudební kroužek.

Vyučující posuzovaných předmětů zpracovali tematické plány podle učebních osnov, na časová období. Ve výtvarné výchově je zařazena většina technik (kresba, malba, práce

s materiály), obohacením jsou skupinové práce tematicky zaměřené k výročím. V hudební výchově je kladen důraz na zpěv, nauku a dějiny.

Sledované hodiny byly velmi pečlivě připravené, většina z nich navazovala na předchozí témata. Učební osnovy jsou v obou předmětech průběžně plněny.

Předmět výtvarná výchova vyučují dvě učitelky. Obě splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku na druhém stupni základní školy, ale nemají tento předmět ve své aprobaci. Hudební výchovu vyučuje ve všech ročnících jedna učitelka, která splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti a má předmět ve své aprobaci. Tento fakt velmi pozitivně ovlivnil kvalitu výuky hudební výchovy.

Materiální podpora sledovaných hodin výtvarné i hudební výchovy byla velmi dobrá, všechny vyučující využívaly v dostatečné míře pomůcek a materiálů. Výuka výtvarné výchovy šesté třídy probíhala v kmenové třídě, které není pro výuku předmětu přizpůsobena, ostatní hodiny v prostorné polooborné učebně. Je vybavena dostatečným množstvím odkladných ploch, úložnými skříněmi, nedostatkem je pouze jedno umyvadlo. Spotřební materiál zajišťuje škola z vybraných prostředků, základní výtvarné pomůcky mají žáci vlastní. Hudební výchova byla vyučována v samostatné odborné učebně. Je v ní klavír, xylofon, Orffova souprava rytmických nástrojů a reprodukční zařízení pro poslech hudby. Ve sledovaných hodinách bylo vše účelně využíváno. Žáci mají k dispozici učebnice, sešity a nakopírované notové záznamy.

Všechny sledované hodiny výtvarné a hudební výchovy byly velmi dobře připravené. V úvodu všech hodin výtvarné výchovy byla zařazena beseda a seznámení s tématem a cílem, s postupem práce a výtvarnou technikou. Žáci pracovali s textilním materiálem, vytvářeli trojrozměrné práce, experimentovali s impresionistickým způsobem malby.

Obě vyučující jim v průběhu práce poskytovaly odborné rady, citlivě je usměrňovaly. Atmosféra hodin byla pracovní a tvořivá. V závěru hodin byly výsledky práce společně zhodnoceny.

Vyučující hudební výchovy v úvodu hodin prováděla uvolnění, hlasová rozcvičení žáků, navázala rytmickým cvičením. V jejich průběhu střídala formy a metody práce v krátkých celcích - pojmy z teorie a dějin hudby, společný zpěv, rytmické hry a poslech. Zpěv žáků doprovázela zdařilým klavírním doprovodem, hrou na rytmické nástroje pověřovala žáky. Ve zhlédnutých hodinách byl pozorován pozitivní přístup žáků k předmětu. Hodiny byly vedeny s vysokou odborností a vřelým vztahem vyučující k hudbě.

Celkově je výuka předmětů s esteticko-výchovným zaměřením hodnocena stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola pracuje s některými standardizovanými testy (zakoupeny pouze pro vybrané ročníky a předměty).

Ve školním roce 2002/2003 byly zakoupeny Srovnávací testy po žáky 5. ročníků (obsahují 15 otázek). Vyučující si tak ověřují, zda si žáci 5. ročníku osvojili potřebné znalosti a v jaké míře. S výsledky seznamují vedení školy na pedagogické radě. Z českého jazyka a matematiky píší žáci tohoto ročníku vstupní písemné práce (zadání připravují jednotliví vyučující).

Dále jsou zadávány žákům testy z fyziky pro 6. – 9. ročník (vydavatel Arkus, služby školám, Ždár nad Sázavou).

Přípravné písemné testy z matematiky jsou připravovány vyučujícími po žáky 9. ročníku jako příprava před přijímacími zkouškami.

Pravidelně se žáci školy účastní soutěže matematický klokan, olympiády z českého jazyka a matematiky. Vedení školy sleduje výsledky žáků v soutěžích a olympiádách i úspěšnost v přijímacím řízení vycházejících žáků. Zjištěné dílčí výsledky nejsou analyzovány.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce byla provedena tematická inspekce Výchova a vzdělávání k lidským právům a toleranci.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Zřizovací listina Masarykovy Základní školy Hradec Králové - Plotičtě, P. Jilemnického 420, vydaná rozhodnutím Zastupitelstva městem Hradec Králové s účinností od 1. 1. 2003, udává jako součásti základní školu, školní družinu, školní jídelnu a mateřskou školu. Odloučená pracoviště na adresách Hradec Králové-Plotičtě nad Labem, P. Jilemnického 420, Hradec Králové-Plotičtě nad Labem, P. Jilemnického 160 a Hradec Králové-Plácky, Pobřežní 230.

Rozhodnutí Školského úřadu Hradec Králové ze dne 7. 6. 2000 pod čj. 696-00, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2000, udává, že škola sdružuje Masarykovu základní školu, školní družinu při základní škole a dvě školní jídelny základní školy. Odloučené pracoviště na adrese Hradec Králové-Plotičtě, P. Jilemnického 160.

Uvedené dokumenty kontrolované v době konání inspekce nebyly v souladu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Vzdělávací program Základní škola včetně úprav a doplňků, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996. Úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
2. Rozhodnutí Školského úřadu Hradec Králové čj. 696-00, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2000, ze dne 7. 6. 2000, podpis ředitele ŠÚ, razítko
3. Zřizovací listina Masarykovy Základní školy Hradec Králové - Plotičtě, P. Jilemnického 420, vydaná rozhodnutím Zastupitelstva městem Hradec Králové s účinností od 1. 1. 2003
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 schválená na pedagogické radě dne 29. 8. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
5. Vnitřní řád, režim školy pro žáky ve školním roce 2003/2004 z 1. 9. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
6. Vnitřní řád pro učitele ve šk. roce 2003/2004, z 1. 9. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
7. Doklady o vzdělání učitelů základní školy ve školním roce 2003/2004

8. Rozvrh hodin učitelů a žáků pro školní rok 2003/2004
9. Vzorek třídních knih vedených ve školním roce 1999/2000, 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004
10. Vzorek třídních výkazů a katalogových listů žáků vedených ve školním roce 2002/2003
11. Třídní výkazy a katalogové listy vedené ve školním roce 2003/2004
12. Záznamy o práci ve volitelných předmětech, nepovinných předmětech a zájmových útvarech vedené ve školním roce 2003/2004
13. Učební plán školy pro školní rok 2003/2004 ze dne 29. 8. 2003
14. Kniha úrazů vedená od 3. 11. 2003
15. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené od 20. 6. 2000
16. Tematické plány všech sledovaných předmětů vedené ve školním roce 2003/2004
17. Vzorek slohových prací žáků z českého jazyka a literatury za školní rok 2002/2003
18. Vzorek písemných prací z matematiky za školní rok 2002/2003
19. Vzorek sešitů a žákovských knížek za školní rok 2003/2004
20. Vzoroky testů (Srovnávací test pro žáky 5. ročníků, test z fyziky pro 6. – 9. ročník) používané ve školním roce 2002/2003
21. Uzavřené smlouvy o užívání tělocvičen (září – prosinec 2003)
22. Organizační a provozní řád pro školní rok 2003/2004, podpis ředitelky školy, razítko
23. Rozdělení kompetencí - organizační schéma školy, z 29. 8. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
24. Rozdělení pravomocí a zodpovědnosti – ředitel, zástupce z 11. 8. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
25. Pracovní náplň třídního učitele, různá data dle nástupu pedagogů do školy, podpisy ředitelky školy a jednotlivých pracovníků
26. Pracovní náplň učitele, různá data dle nástupu, podpisy ředitelky školy a jednotlivých pracovníků
27. Organizační a personální zabezpečení na školní rok 2003/2004 z 29. 8. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
28. Kontrolní a hospitační činnost na školní rok 2003/2004 z 3. 9. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
29. Hospitační záznamy, vedené ve školním roce 2002/2003, různá data, podpisy ředitelky školy, nebo zástupkyně ředitelky školy a jednotlivých pracovníků
30. Plán práce na školní rok 2003/2004, z 1. 9. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
31. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy, aktualizovaný tisk z počítače ze dne 4. 11. 2003
32. Plán výchovného poradce na školní rok 2003/2004 ze dne 5. 9. 2003, razítko, podpis
33. Minimální preventivní program na školní rok 2003/2004 ze dne 10. 10. 2003
34. Program prevence šikany ze dne 10. 10. 2003
35. Seznam integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
36. Individuální plán žáků s diagnostikovanou vývojovou poruchou učení
37. Plán práce předmětové komise z 1. 9. 2003, podpis metodičky
38. Plán práce metodického sdružení z 2. 9. 2003, podpis metodičky

39. Hodnocení DVVP na škole v roce 2000-2003, aktualizovaný tisk z počítače ze dne 4. 11. 2003
40. Vnitřní mzdový předpis školy z 1. 9. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
41. Předávání a přejímání pracovních funkcí z 2. 9. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
42. Vnitřní platový předpis školy z 2. 9. 2003, podpis ředitelky školy, razítko
43. Zápis z jednání pedagogické rady konané dne 29. 8. 2003, podpis ředitelky školy, podpisy zúčastněných
44. Záписy z provozních porad, podpisy ředitelky školy a přítomných pracovníků

ZÁVĚR

Personální podmínky základní školy umožňují realizovat zvolený vzdělávací program Základní škola a plnit výchovně-vzdělávací funkci na vysoké úrovni. Vedení školy vytváří velice dobré pracovní podmínky svým zaměstnancům, odpovědně a promyšleně se zabývá všemi oblastmi řídicí práce. Vnitřní a vnější informační systém školy je propracovaný.

Na prvním stupni mají vyučující pro výuku vynikající materiálně-technické zázemí (dostatek pomůcek, odborné literatury, didaktické techniky atd.). Pro výuku sledovaných předmětů (českého jazyka, matematiky, hudební a výtvarné výchovy) na druhém stupni školy jsou podmínky velmi dobré, i když převažuje fond starších pomůcek (dílčí nedostatky - chybí CD, v učebně výtvarné výchovy dvojdřez, pro některé předměty větší zastoupení odborné literatury – např. pro výtvarnou výchovu). Celkově posouzené materiálně-technické podmínky umožňují realizovat vzdělávací program v odpovídajícím rozsahu.

Průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech byl velmi kvalitní. Kromě tradičního způsobu výuky se objevovaly formy a metody práce, které žákům pomáhají zvládat stanovené učivo, pracovat individuálním tempem a aktivně se do vzdělávacího procesu zapojovat. Učební osnovy byly průběžně plněny, rozsah a výběr učiva odpovídal věkovým zvláštnostem žáků.

Interakce a komunikace byla na velmi dobré úrovni, na jedné straně vstřícnost vyučujících, na druhé straně otevřené a slušné jednání žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Baštář
Členové týmu	Mgr. Květoslava Dřevíková
	PaedDr. Markéta Stuchlíková
	Dana Luňáková	
	Jaroslava Pešková	
	Stanislava Krčková	

V Náchodě dne 8. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. listopadu 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jaroslava Horáková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Raisova 1816, 547 01 Náchod. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-01-09	i3-1048/03-5073
Zřizovatel	2004-01-09	i3-1048/03-5073

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.